

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra pedagogiky a psychologie

Bakalářská práce

2010

Renáta Petrová

Jihočeská univerzita
Pedagogická fakulta
Katedra pedagogiky a psychologie
Studijní obor: Učitelství pro mateřské školy
kombinované studium

VYUŽITÍ FONDŮ EU V MATEŘSKÉ ŠKOLE

The use of EU funds in kindergarten

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce:
Bc. Mgr. Jiří PLETKA

Autor:
Renáta PETROVÁ

Opatov, březen 2010

Jméno a příjmení autora: Renáta Petrová
Název bakalářské práce: Využití fondů EU v mateřské škole
Název práce v angličtině: The use of EU funds in kindergarten
Katedra: pedagogiky a psychologie
Vedoucí bakalářské práce: Bc. Mgr. Jiří Pletka
Rok obhajoby: 2010

Anotace

Předmětem bakalářské práce „Využití fondů EU v mateřské škole“ je zjišťování, zda statutární zástupci mateřských škol využívají možností finanční podpory nabízené Evropskou unií. První část je věnována obecným zásadám financování českého školství. Je v ní popsán způsob rozdělování financí ze státního rozpočtu takzvanou normativní metodou. V druhé části charakterizují principy, cíle a nástroje Evropské unie na utváření konkurenceschopného Společenství. Třetí část je zaměřena na výzkum využívání Evropských fondů v mateřské škole. Poslední a nejdůležitější část této práce je věnována vypracování návrhu projektu reálné mateřské školy, jež by mohl být předložen jako žádost pro čerpání zdrojů ESF.

Annotation

Subject of bachelor thesis "Use of EU funds in kindergarten" is determining whether the statutory representatives of kindergartens using the possibilities of financial support offered by the European Union. The first part deals with general principles of financing of the Czech education. It describes the allocation of funding from the state budget, the so-called prescriptive method. The second part characterizes the principles, objectives and instruments of the European Union on the formation of a competitive Community. The third part is focused on research into the use of European funds in kindergarten. The last and most important part of this work is devoted to developing a realistic proposal for kindergarten, which could be submitted as a request for the drawing of ESF resources.

Klíčová slova

Programové financování, Republikové normativy, Evropská unie, Strukturální fondy, Regionální a strukturální politika, Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond

Keywords

Program funding, Republic normatives, European Union, Structural funds, Regional and Structural Policy, European Fund for Regional Development, European Social fund

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci *Využití fondů EU v mateřské škole* vypracovala samostatně pod vedením Bc. Mgr. Jiřího Pletky a uvedla v ní všechny použité literární a jiné odborné zdroje.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. V platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Opatově dne 27.3. 2010

vlastnoruční podpis autora

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Bc. Mgr. Jiřímu Pletkovi za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěl k vypracování této bakalářské práce.

OBSAH

OBSAH	6
0 ÚVOD	8
1 TEORETICKÁ ČÁST	10
1.1 OBECNÉ ZÁSADY FINANCOVÁNÍ ČESKÉHO ŠKOLSTVÍ	10
1.1.1 Programové financování	10
1.1.2 Republikové normativy	10
1.1.3 Krajské normativy	11
1.1.4 Rozpočet školy	11
1.2 EVROPSKÉ FONDY	12
1.2.1 Principy regionální a strukturální politiky Evropské unie	12
1.2.2 Strukturální fondy	14
1.2.3 Finanční perspektiva Evropské unie	17
1.2.4 Cíle regionální a strukturální politiky Evropské unie v České republice v období 2007-2013	18
2 PRAKTICKÁ ČÁST	20
2.1 VYUŽÍVÁNÍ FINANČNÍCH ZDROJŮ ESF V MATEŘSKÝCH ŠKOLÁCH	20
2.2 CÍL POUŽITÉ METODY VÝZKUMNÉHO PROJEKTU	20
2.3 CHARAKTERISTIKA VÝZKUMNÉHO SOUBORU	20
2.4 VÝZKUMNÉ METODY	21
2.5 ANALÝZA VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ	21
2.5.1 Čerpání zdrojů EU	21
2.5.2 Projektová žádost	23
2.5.3 Informovanost	27
2.5.4 Názor na fondy EU	28
3 NÁVRH PROJEKTU	30
3.1 INFORMACE O REÁLNÉM ZAŘÍZENÍ	30
3.2 ŽADATEL PROJEKTU	30
3.3 PARTNER PROJEKTU	32
3.4 POPIS PROJEKTU	32
3.4.1 Cíle projektu	32
3.4.2 Zdůvodnění potřeby projektu	32
3.4.3 Popis cílové skupiny	33
3.4.4 Zapojení a motivace cílové skupiny	33
3.4.5 Přínos pro cílovou skupinu	33
3.4.6 Rizika projektu	34
3.4.7 Popis opatření na eliminaci (odstranění rizik)	34
3.4.8 Popis realizace plánovaných aktivit ukončení financování z ESF	34
3.4.9 Popis přidané hodnoty projektu, v čem je inovativní	34
3.5 ÚZEMÍ DOPADU A REALIZACE	35
3.6 KLÍČOVÉ AKTIVITY	35
3.6.1 Přírodní jezírko	35
3.6.2 Herní prvky	36
3.6.3 Kamínkový labyrint	37
3.7 FÁZE REALIZACE PROJEKTU	37
3.8 REALIZAČNÍ TÝM	38
3.9 ROZPOČET PROJEKTU	38
3.10 HORIZONTÁLNÍ TÉMATA	40
3.10.1 Vliv na rovné příležitosti	40
3.10.2 Udržitelný rozvoj	40
3.11 VÝBĚROVÁ ŘÍZENÍ	40
3.12 INFORMACE O PŘIPRAVOVANÉ PUBLICITĚ K PROJEKTU	40
ZÁVĚR	41

SEZNAM POUŽITÉ A CITOVANÉ LITERATURY.....	42
SEZNAM GRAFICKÝCH OBJEKTŮ.....	44
PŘÍLOHA	45

0 ÚVOD

České školy jsou financovány ze státního rozpočtu na základě přerozdělování financí nástrojem zvaným normativy. Jedná se o soubor pravidel, kterými se řídí stát a kraj. Krom těchto financí, kterých se školám dostává na její fungování, mohou požádat i o dotace z fondů Evropské unie a získat tak nemalou finanční částku pro účely, jež potřebují a zformulovali je v podobě projektu. Tato finanční pomoc se školám naskytla od 1.5.2004, když se Česká republika začlenila v Evropské unii.

Vzhledem k tomu, že o členství v Evropské unii žádají státy a regiony s rozdílem v oblasti ekonomické vyspělosti, je potřeba tyto skutečnosti nějakým způsobem eliminovat. K této postupné eliminaci mezi státy a regiony dochází díky politice Hospodářské a sociální soudržnosti, která je projevem vzájemné solidarity mezi členskými státy a regiony Evropské unie. Hlavním nástrojem této politiky jsou strukturální fondy Evropské unie.

Za dobu členství v programovacím období, mezi lety 2000-2006, naštědala Česká republika první zkušenosti získané čerpáním prostředků v rámci strukturálních fondů Evropské unie. Tyto dovednosti má nyní možnost ČR zúročit v programovacím období 2007-2013, kdy bude mít k dispozici přibližně 752,70 mld., které může získat z fondů Evropské unie (strukturální fondy a fond soudržnosti).

Zrovna v tuto dobu, kdy probíhá další programové období, je vhodné zpracovat práci o využití fondů EU v mateřské škole. Cílem této práce je zhodnocení, zda statutární zástupci škol mají povědomí o způsobu vyžívání strukturálních fondů Evropské unie a do jaké míry je využívají. V této práci se zabývám nejprve obecnými zásadami financování českého školství. Dále pak se věnuji principům regionální a strukturální politiky, na jejichž základech funguje hlavní nástroj Evropské unie, a tím jsou strukturální fondy. Podstatnou částí práce je návrh projektu reálné mateřské školy, jež by mohl být předložen jako žádost pro čerpání zdrojů ESF.

Práce je členěna takto:

V první kapitole se věnuji zásadám financování českého školství. Jedná se zde o základní vymezení pojmu republikových a krajských normativů. V této kapitole také popisují jakým způsobem funguje rozpočet školy.

Druhá kapitola je věnována regionální a strukturální politice Evropské unie. Popisují její význam a principy, ze kterých vychází. Zde se věnuji charakteristice čtyř strukturálních fondů: Finančního nástroje pro podporu rybolovu a Evropského zemědělského

podpůrného a záručního fondu, Evropského fondu regionálního rozvoje, Evropského sociálního fondu. Vypichuji zde Evropský sociální fond, který je vodítkem pro financování českých škol. V závěru této kapitoly jsou popsány základní informace o cílech regionální a strukturální politiky Evropské unie v současném programovacím období (2007-2013) v České republice.

Třetí kapitola je shrnutím mého výzkumu o využívání hlavně sociálního fondu v mateřských školách.

Poslední a nejdůležitější částí této práce je můj vlastní návrh projektu, který by mohl být financovaný z Evropského sociálního fondu.

1 TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Obecné zásady financování českého školství

Financování českého školství vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v němž je kodifikováno, za jakých podmínek budou rozděleny finance vyčleněné ze státního rozpočtu na činnost škol a školských zařízení zřizovaných kraji, obcemi nebo svazky obcí. K výsledku rozdělovaných financí docházíme důslednou kombinací dvou ukazatelů a sice výkonového a programového financování, jenž musí být plně v souladu s hlavními požadavky, které obsahuje reforma veřejných financí.

1.1.1 Programové financování

Programové financování zastupuje republikové normativy v případě nedostatku řešit takové ekonomické aspekty jako je např. řešení rozdílné „hustoty“ sítě škol a jiná specifika školských soustav v jednotlivých krajích.

1.1.2 Republikové normativy

Výkonové financování je zprostředkováváno na základě republikových normativů, které podle školského zákona „stanovuje ministerstvo jako výši výdajů připadajících na vzdělávání a školské služby pro jedno dítě, žáka nebo studenta příslušné věkové kategorie v oblasti předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání ve školách a školských zařízeních zřizovaných kraji, obcemi a svazky obcí na kalendářní rok.“¹ Výdaji jsou myšleny celkové státní neinvestiční výdaje členěné na mzdové prostředky (MP) + odvody a na ostatní neinvestiční výdaje (ONIV). Nezbytnou součástí republikových normativů také tvoří limity počtu zaměstnanců připadajících na 1000 dětí, žáků nebo studentů v dané věkové kategorii.

Normativy na věkové kategorie:

3 – 5 let

6 – 14 let

15 – 18 let

19 – 21 let

3 – 18 let v krajských zařízeních pro výkon ústavní výchovy (dětské domovy)

„Ačkoli se v souvislosti s republikovými normativy používá výraz věková kategorie, nejde o věkové kategorie v pravém slova smyslu, neboť určujícím znakem pro zařazení do

¹ MŠMT: http://www.msmt.cz/uploads/soubory/ekonom/DM_kniha_2009.pdf (citováno dne 13.2.2010)

jednotlivých kategorií není věk dítěte, žáka či studenta, ale skutečnost, že dítě, žák či student se vzdělává v příslušném stupni vzdělávání.“²

1.1.3 Krajské normativy

Díky těmto republikovým normativům jsou přerozdělovány prostředky ze státního rozpočtu, kapitolami 333 na zvláštní účet krajům. Krajské úřady je prostřednictvím krajských normativů rozepisují právníkům osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení zřizovaných krajem, obcí nebo svazkem obcí. „Krajský úřad stanoví krajské normativy jako výši výdajů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi nebo svazky obcí a kraji připadajících na jednotku výkonu za podmínek stanovených Vyhláškou č. 65/2005 ze dne 2. února 2005, kterou se stanoví členění krajských normativů, ukazatele rozhodné pro jejich stanovení, jednotky výkonu pro jednotlivé krajské normativy, vztah mezi ukazateli a jednotkami výkonu, ukazatele pro výpočet minimální úrovně krajských normativů a zásady pro jejich zvýšení a jejich zveřejnění.“³ Jednotkou výkonu zde rozumíme jedno dítě, žáka, studenta, ubytovaného, stravovaného, lůžko, třídu, studijní skupinu nebo oddělení. Nedílnou součástí krajských normativů jsou příplatky na speciální vzdělávací potřeby dětí, žáků a studentů.

1.1.4 Rozpočet školy

Podkladem pro stanovení rozpočtu v této oblasti jsou zahajovací výkazy, které škola zpracovává na konci září na příslušný školní rok. Strukturu zahajovacích výkazů stanoví MŠMT.

S ohledem na specifika jednotlivých škol, která nelze postihnout normativní metodou, předkládá škola také mzdovou inventuru. Na základě těchto specifik probíhá dohadovací řízení, jehož cílem je korigovat normativně stanovené ukazatele.

Tyto prostředky poskytuje krajský úřad v rámci výkonu státní správy a nakládání s nimi není v samosprávné kompetenci zřizovatele. Návrh rozpočtu provozních nákladů předkládá škola zřizovateli a jeho definitivní podobu schvaluje zastupitelstvo. Zpravidla jednou ročně dochází k rozpočtové změně, která souvisí se změnou výkonů školy.

² tamtéž

³ MŠMT: aplikace.msmt.cz/DOC/KTIVFinancovaniupravene.doc (citováno dne 13.2.2010)

1.2 Evropské fondy

České školy využívají i financí z Evropské unie, již jsme členy od 1. května 2004. Naše členství zemi přineslo možnost plně se účastnit na společných politikách Evropské unie včetně regionální a strukturální politiky⁴.

Členské státy Evropské unie jsou charakteristické ekonomickou nesourodostí, jež se projevuje jak při srovnání států, ale také při srovnání jednotlivých územních celků a částí. Hlavní úsilí této regionální a strukturální politiky je rovnoměrný hospodářský a společenský rozvoj všech svých členských států a jejich regionů. Jejím cílem je zmírnění životních a ekonomických rozdílů mezi bohatšími a chudšími zeměmi EU. Usiluje o budování evropského vědomí a soudržnosti mezi zeměmi tak, aby byla jako celek schopna čelit výzvám 21. století.

Lisabonská strategie definovala klíčový úkol pro EU, podle kterého se má Evropská unie „stát nejvíce konkurenceschopnou nejdynamičtější ekonomikou světa založenou na znalostech, schopnou trvalého hospodářského růstu doprovázeného kvantitativním a kvalitativním zlepšením zaměstnanosti a větší sociální soudržnosti do roku 2010“. Na Göteborgském zasedání v červnu 2001 byla Lisabonská strategie dokončena a její klíčový úkol byl doplněn o strategii trvale udržitelného rozvoje.⁵ Hlavním cílem této Evropské politiky je přispět ke zmírňování výrazných regionální nerovností dosud přetrvávajících mezi státy EU. Nerovnosti totiž negativně ovlivňují výkonnost celé ekonomiky společenství a též i jeho politickou soudržnost. Koordinaci a harmonizaci politiky zajišťují orgány EU, realizaci pak členské státy. Na rozpočtu Unie se regionální politika podílí přibližně třetinou celkových výdajů.

1.2.1 Principy regionální a strukturální politiky Evropské unie

Fungování regionální a strukturální politiky, stejně jako i využívání strukturálních fondů, vychází z několika hlavních principů (zásad) pomoci:

⁴ Regionální a strukturální politika bývá též nazývána jako politika hospodářské a sociální soudržnosti nebo politika soudržnosti. V textu je občas užito pojmu strukturální politika namísto dlouhého regionální a strukturální politika (v roce 1988 došlo ke sloučení regionální politiky s částí zemědělské a sociální politiky do strukturální politiky).

⁵ Evropská komise, Generální ředitelství pro regionální politiku. *Evropská unie regionům*. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2004, s. 27

1.2.1.1 Princip koncentrace

Tento princip zajišťuje využití prostředků z fondů realizací předem stanovených cílů. To znamená, aby nedošlo k jejich rozmělnění na řadu drobnějších a méně významných akcí. Snahou je poskytnutí nejvíce prostředků do regionů s největšími problémy a na projekty přinášející maximální užitek.

1.2.1.2 Princip partnerství

„Princip partnerství představuje spolupráci různých subjektů při přípravě a realizaci programů a projektů. Partnerství má dvě úrovně: vertikální a horizontální. Vertikální úroveň zahrnuje spolupráci mezi Evropskou komisí a odpovídajícími orgány na národní, regionální a místní úrovni. Horizontální úroveň se týká spolupráce mezi partnery na úrovni členského státu nebo regionu při řešení společného problému. Tím se spolupráce rozšířila i na orgány a osoby, které nejsou přímo součástí implementačních struktur (regiony, obce, neziskové organizace, podnikatelské subjekty apod.), aby bylo zajištěno, že se na konkrétním rozdělení prostředků budou podílet i samotní příjemci“.⁶

1.2.1.3 Princip adicionality (doplňkovosti)

V praxi tento princip znamená, že vynakládané prostředky z rozpočtu EU pouze doplňují, nikoliv nahrazují veřejné výdaje daného státu. Členské státy nesmí v důsledku podpory ze strukturálních fondů snížit vlastní výdaje.

1.2.1.4 Princip programování

V zásadě jde o to, že prostředky jsou namířeny do nejvíce zaostalých regionů a jsou alokovány na základě víceletých a víceoborových programů, pro které se vytvářejí programové dokumenty, nikoliv na základě jednotlivých projektů.

1.2.1.5 Princip monitorování a vyhodnocování

V tomto principu jde o průběžné sledování a vyhodnocování prováděných opatření a celkové efektivnosti vynakládaných prostředků. Cílem tohoto principu je zabezpečit efektivní vynakládání prostředků ze zdrojů Evropské unie. Před schválením projektu se vyžaduje předběžné hodnocení dopadů projektu, poté následuje průběžné monitorování realizace

⁶ Fondy Evropské unie: <http://www.strukturalni-fondy.cz/principy-politiky-hss> (citováno dne 20.2.2010)

projektu a na závěr zhodnocení skutečných přínosů projektu. Význam tohoto principu se neustále zvyšuje.

1.2.1.6 Princip solidarity

Tento princip funguje tak, že ekonomicky vyspělejší státy svými příspěvky do společného rozpočtu Evropské unie přispívají na rozvoj států hospodářsky méně rozvinutých, aby se tak zvýšila kvalita života v celé EU.

1.2.1.7 Princip subsidiarity

Tento princip je zakořeněn v Maastrichtské smlouvě (Smlouva o Evropské unii), kde se praví, že „v oblastech, které nespádají do jeho výlučné působnosti, vyvíjí EU činnost v souladu s principem subsidiarity jen tehdy a potud, pokud cíle navrhované činnosti nemohou být uspokojivě dosaženy členskými státy a mohou být z důvodu rozsahu či účinku navrhované činnosti lépe dosaženy Evropskou unií“.

1.2.2 Strukturální fondy

Strukturální fondy jsou hlavním nástrojem regionální a strukturální politiky Evropské unie (HSS) k dosahování ekonomické a sociální soudržnosti (koheze) Evropské unie a slouží k dosahování hospodářské a sociální soudržnosti. Prostředky z těchto fondů jsou určeny na pomoc méně rozvinutým regionům, regionům se strukturálními problémy a na podporu přizpůsobení a modernizace politik a systémů vzdělávání a zaměstnanosti.⁷ Prostředky strukturálních fondů slouží i k podpoře dalšího rozvoje všech regionů Evropské unie a posílení konkurenceschopnosti EU jako celku.

Od 1. ledna 2007 odstartovalo v Evropské unii další sedmileté programovací období. V oblasti strukturálních fondů a Fondu soudržnosti došlo v této souvislosti k několika změnám. První změnou je počet strukturálních fondů. V minulých programovacích obdobích, tedy do roku 2006, měla regionální a strukturální politika k dispozici čtyři strukturální fondy (Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond, Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond a Finanční nástroj na podporu rybolovu) a Fond soudržnosti. Každému ze čtyř strukturálních fondů bude věnována jedna podkapitola. V současném programovacím období (2007-2013) byly fondy zredukovány na dva strukturální fondy: ERDF a ESF. Druhé dva fondy (FIFG a EAGGF – podpůrná sekce) se staly součástí Společné zemědělské politiky

⁷ EU-Media, s.r.o.: EurActiv. ISSN 1803-2486. www.euractiv.cz/strukturální-fondy (citováno dne 23.3.2010)

a byly transformovány v Evropský rybářský fond a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova.

Druhou změnou je zapojení Fondu soudržnosti do systému programování strukturálních operací. Z fondu tedy nebude poskytována podpora na individuální projekty, ale obdobně jako v případě strukturálních fondů na programové dokumenty vypracované na národní úrovni.

1.2.2.1 Finanční nástroj na podporu rybolovu (Financial Instrument for Fisheries Guidance, FIFG)

FIFG byl založen roku 1993 a patřil mezi strukturální fondy EU do roku 2006, od počátku programovacího období 2007—2013 již nespadá pod politiku HSS. Prostředky z tohoto fondu byly určeny především na rozvoj chovu ryb, modernizaci a restrukturalizaci loďstva, ochranu některých přímořských oblastí, vybavení rybářských přístavů a také výrobu a obchod s rybími výrobky nebo podporu výroby.

1.2.2.2 Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (European Agricultural Guidance and Guarantee Fund; EAGGF)

EAGGF funguje od roku 1962. Podobně jako FIFG fungoval tento finanční nástroj v rámci strukturálních fondů do roku 2006, neboť poskytoval podporu modernizaci a zlepšování struktury ekonomických aktivit v zemědělství a na venkově. Od roku 2007 se již nejedná o strukturální fond, financuje pouze aktivity společné zemědělské politiky EU.

1.2.2.3 Evropský fond regionálního rozvoje (European Regional Development Fund; ERDF)

Evropský fond regionálního rozvoje byl zřízen v roce 1974 a doposud je nejdůležitějším strukturálním fondem Evropské unie. Jedná se o nástroj společné regionální politiky, který slouží k financování strukturální pomoci prostřednictvím programů zaměřených na nejvíce postižené oblasti a k vyrovnávání regionálních rozdílů podporou rozvoje a strukturálních změn regionálních ekonomik, včetně transformace upadajících průmyslových oblastí a zaostávajících regionů, a podporou mezinárodní, nadnárodní a meziregionální spolupráce.⁸

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006, o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999

1.2.2.4 Evropský sociální fond (European Social Fund; ESF)

Evropský sociální fond (ESF) je nejstarším strukturálním fondem. Jeho prostřednictvím se realizují cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Již od roku 1957, kdy byl založen, je určen na podporu realizace rozvojových projektů v oblastech zaměstnanosti a lidských zdrojů. Svých cílů dosahuje mimo jiné posilováním sociálních programů členských států EU, podporou projektů napomáhajících rizikovým skupinám obyvatel, podporou rovných příležitostí na trhu práce a podporou zlepšování mobility pracovních sil v rámci EU.

Operační programy, které umožňují čerpání prostředků z ESF v oblasti lidských zdrojů v období 2007–2013 v České republice a hlavním městě Praze, jsou:

OP Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ),

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK),

OP Praha – Adaptabilita (OPPA).

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost je zaměřen na zkvalitnění a modernizaci systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a ke zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji.

Spadá mezi víceúčelové tematické operační programy. Je financován především z prostředků cíle Konvergence, ale v případě projektů vytvářejících systémový rámec celoživotního učení též z prostředků pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a způsobilým územím je v této oblasti(?) proto také Hl. m. Praha. Pro OPVK je vyčleněno 1,83 mld. €, což činí přibližně 6,8 % veškerých prostředků z fondů EU určených pro Českou republiku. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 0,32 mld. €.

Žadatelem o podporu jsou školy a školská zařízení, organizace působící ve vzdělávání a kariérovém poradenství, instituce vědy a výzkumu, ústřední orgány státní správy a jimi řízené organizace, obce, města, kraje, nestátní neziskové organizace a další.

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost obsahuje 5 prioritních os rozdělující operační program na logické celky, a ty jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpor, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

Operační program byl dne 12. října 2007 schválen Evropskou komisí. Níže jsou uvedeny příklady podporovaných aktivit v rámci jednotlivých prioritních os:

Prioritní osa č. 1: Počáteční vzdělávání

Oblasti podpory:

1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání

1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení

Prioritní osa č. 2: Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj

Oblasti podpory:

- 2.1 Vyšší odborné vzdělávání
- 2.2 Vysokoškolské vzdělávání
- 2.3 Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji
- 2.4 Partnerství a sítě

Prioritní osa č. 3: Další vzdělávání

Oblasti podpory:

- 3.1 Individuální další vzdělávání
- 3.2 Podpora nabídky dalšího vzdělávání

Prioritní osa č. 4 (a, b): Systémový rámec celoživotního učení (cíl Konvergence, cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)

Oblasti podpory:

- 4.1 Systémový rámec počátečního vzdělávání
- 4.2 Systémový rámec terciárního vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji
- 4.3 Systémový rámec dalšího vzdělávání

Prioritní osa č. 5 (a, b): Technická pomoc (cíl Konvergence, cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)

Oblasti podpory:

- 5.1 Řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu
- 5.2 Informovanost a publicita programu
- 5.3 Absorpční kapacita subjektů implementujících program

1.2.3 Finanční perspektiva Evropské unie

Finanční zdroje přicházející do strukturálních fondů jsou od členských států do společného rozpočtu Evropské unie. Objem finančních prostředků vynakládaných na regionální a strukturální politiku dosahuje 1/3 celkového rozpočtu EU. Platí zde již zmíněný princip solidarity, že bohatší přispívají více a chudší méně, čímž bohatší přispívají na rozvoj hospodářsky zaostalejších zemí.

Finanční perspektiva představuje víceletý finanční rámec EU, který je přijímán ve formě meziinstitucionální dohody, tj. dohody mezi Evropskou komisí, Evropským parlamentem a Radou EU. Předmětem dohody jsou hlavní rozpočtové priority Evropské unie a nastavení výdajových stropů pro každou z těchto priorit. Finanční perspektiva se sjednává na časové období pěti až sedmi let.

Na summitu Evropské rady dne 16. prosince 2005 byla schválena finanční perspektiva Evropské unie pro období 2007-2013. Jedná se zaokrouhleně o částku 25 bilionů korun. Více než třetina této částky bude určena na realizaci regionální a strukturální politiky Evropské unie.

Česká republika v období 2007-2013

České republice bylo z rozpočtu Evropské unie vyčleněno na regionální a strukturální politiku, která má k dosažení svých cílů k dispozici strukturální fondy a fond soudržnosti, přibližně 753 miliard Kč.

1.2.4 Cíle regionální a strukturální politiky Evropské unie v České republice v období 2007-2013

Na základě Národního rozvojového plánu ČR pro období 2007-2013 a Národního strategického referenčního rámce bude v České republice v letech 2007-2013 využíváno 26 operačních programů, které jsou rozděleny mezi tři cíle regionální a strukturální politiky EU.

1.2.4.1 Cíl Konvergence

Cíl Konvergence je určen na podporu ekonomického a sociálního rozvoje zaostalých regionů a členských států. V České republice pod tento cíl spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou hlavního města Prahy a je prováděn prostřednictvím osmi tematických operačních programů (OP) a sedmi regionálních operačních programů. Na tento cíl připadá v ČR přibližně 730,00 miliard Kč.⁹

1.2.4.2 Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Jedná se o podporu regionů, které nesplňují limitní ukazatele pro zařazení do cíle Konvergence. V České republice pod tento cíl spadá hlavní město Praha a připadá na něj částka cca 12 miliard Kč.

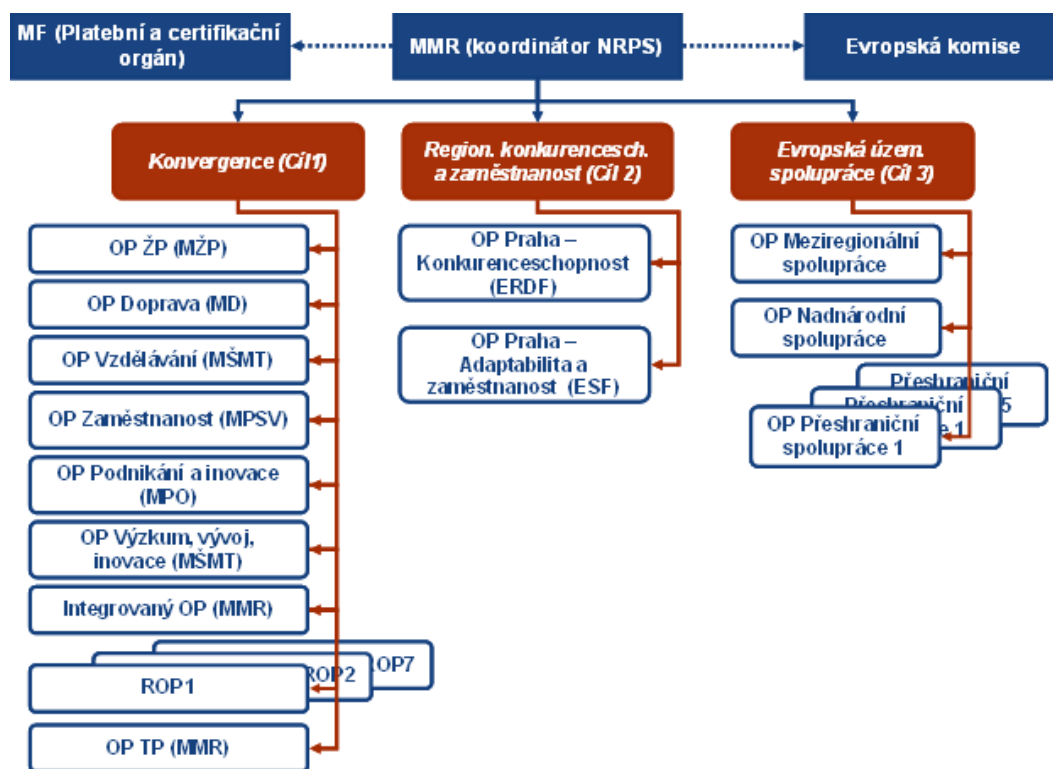
⁹ Wokoun, R., Malinovský, J. a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. 1. vydání. Linde Praha, 2008, s. 364

- OP Praha Konkurenceschopnost
- OP Praha Adaptabilita

1.2.4.3 Cíl Evropská územní spolupráce

Cíl Evropská územní spolupráce je zaměřen na podporu přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. V ČR pod tento cíl spadají všechny regiony. Celková podpora pro Českou republiku dosahuje zhruba 11 miliard Kč a lze čerpat z devíti operačních programů.¹⁰

Diagram č. 1: Stručný přehled Operačních programů (OP) financovaných ze strukturálních fondů EU v letech 2007 - 2013

¹⁰ Fondy Evropské unie: <http://www.strukturalni-fondy.cz/uzemni-spoluprace> (citováno dne 22.2.2010)

2 PRAKTICKÁ ČÁST

2.1 Využívání finančních zdrojů ESF v mateřských školách

Finanční prostředky, kterých se školám dostává prostřednictvím normativů, pokryjí ve většině případů jen náklady spojené s fungováním škol. Na renovaci, například materiálního zázemí nebo nových vyučujících metod, však už nezbyvají finance. Naskytla se nová, mnohdy i velice lákavá nabídka, které školy využívají od roku 2004, na čerpání financí z Evropského sociálního fondu.

Tyto finance škola získá na základě podání žádosti v elektronické podobě zpracovaného projektu vyplněného ve formuláři zvaném BENEFIT 7.

V této části se budu věnovat vyhodnocení jak využívají finančních zdrojů ESF v mateřských školách, především v kraji Vysočina, které jsem zmapovala dotazníkovou metodou.

2.2 Cíl použité metody výzkumného projektu

Tímto výzkumem se snažím zjistit, zda statutární zástupci mateřských škol vědí o způsobech využívání Evropských strukturálních fondů a zda tyto nabyté vědomosti dokážou zúročit v podobě vytvoření projektové žádosti. Domnívám se, že malé venkovské školky mají potíže udržet krok s rozvojem a Evropských strukturálních fondů moc nevyužívají. Důvodem může být málo času, protože veškerý věnují výchově dětem a nesoustředí se tak na získávání poznatků dané problematiky.

2.3 Charakteristika výzkumného souboru

Pro výzkum jsem zvolila techniku dotazování prostřednictvím dotazníku, který jsem posílala elektronickou poštou do mateřských škol v kraji Vysočina. Celkem jsem v období od 20. 01. 2010 do 10. 03. 2010 oslovila 60 statutárních zástupců mateřských škol působících na Vysočině. Přednostně jsem oslovila kapacitně menší zařízení, vzhledem k tomu, že jejich materiálové zabezpečení mnohdy neodpovídá evropským standardům, se snahou získat odpovědi od potencionálních žadatelů o podporu ze strukturálních fondů. Podařilo se mi získat celkem 45 vyplněných dotazníků. Z toho je 30 dotazníků z malých zařízení, jejichž zřizovatelem je obec, a 15 dotazníků je od statutárních zástupců městských školek.

2.4 Výzkumné metody

Tento typ výzkumu jsem si vybrala pro jeho výhodu, a tou je oslovení co nejvíce respondentů v krátké době. Volila jsem v něm položky zcela uzavřené (dichotomní), typu odpovědi ano-ne nebo položky s možností nejvíce tří voleb, abych tak získala jasné a přesné odpovědi podle respondentovy mysli.

Celé znění mého výzkumného nástroje najdete v přílohách (Příloha č.1) této práce.

2.5 Analýza výsledků výzkumného šetření

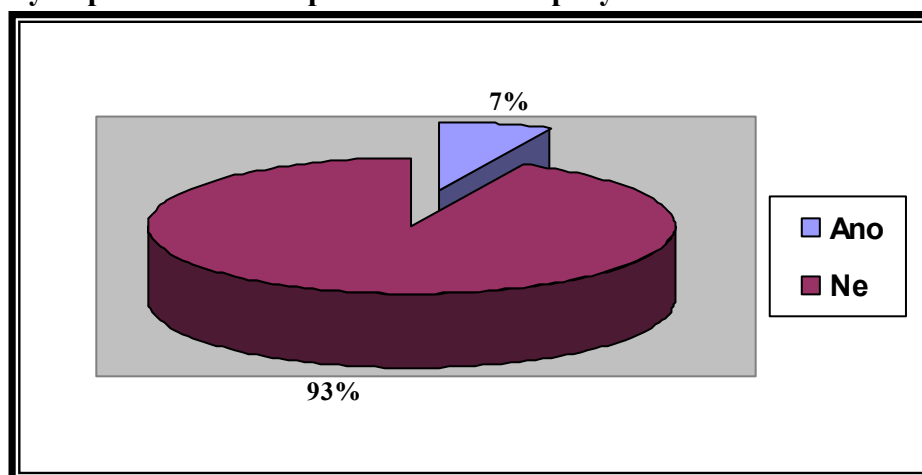
Vzhledem k tomu, že jsem volila ditochomní otázky, jsou veškeré odpovědi číselně vyjádřeny a zpracovány percentuelně v následujících grafech.

2.5.1 Čerpání zdrojů EU

2.5.1.1 Čerpal/a jste již finanční zdroje Evropské unie?

Na otázku o čerpání finančních zdrojů Evropské unie jsem získala především negativní odpovědi. Většina respondentů ještě nemá žádné zkušenosti s žádáním evropských fondů o finanční pomoc. V tomto případě se jedná o 93% ze 45 respondentů, což mi přijde velice alarmující, vzhledem k tomu, že se programovací období pomalu chýlí ke konci.

Graf č.1: Vyčerpání finančních prostředků z evropských fondů

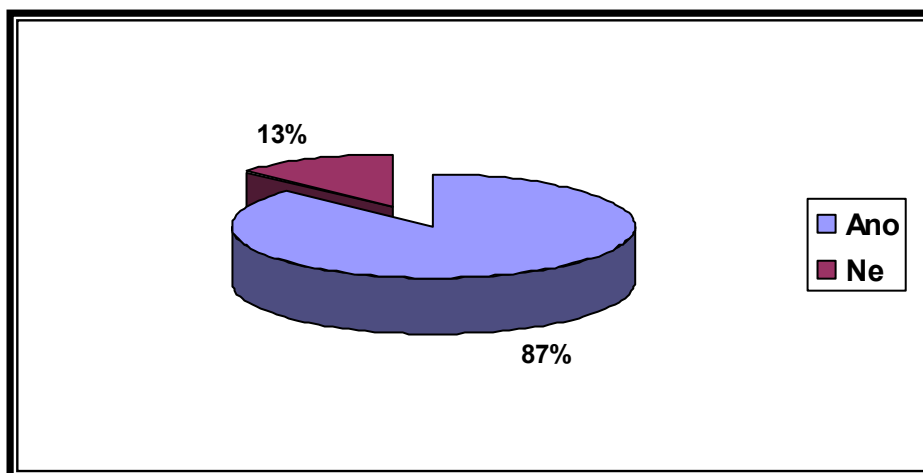

2.5.1.2 Chtěl/a byste čerpat finanční prostředky EU?

Na druhé straně jsem dostala pozitivní odpovědi na otázku, zdali by respondenti čerpali finančních prostředků EU. Na první pohled je zřejmé, že by většina respondentů ráda čerpala z finančních zdrojů Evropské unie. Je tu ovšem, dle mého názoru, nemalé procento 13%

jedinců, kteří by nežádali o finanční podporu. Nabízí se otázka, co je odrazuje od neopakovatelných možností využít těchto finančních prostředků.

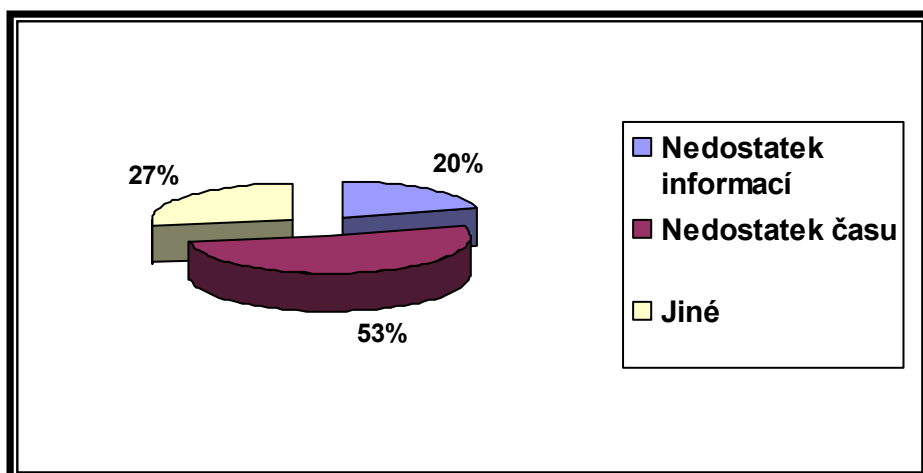
Graf č.2: Čerpání fondů EU

2.5.1.3 Co Vám brání v čerpání finančních zdrojů z Evropské unie?

Následující výsledek mi dává odpověď na moji předchozí otázku. 53% dotazovaných nemá ve svém zaměstnání dostatek času, který by mohli ještě věnovat zpracování projektové žádosti. 20% respondentů si přijde nedostatečně informovaných a díky tomuto nedostatku nemohou vystavit bravurní projektovou žádost. Zbývajících 27% nemá vyhovující vztahy se zřizovatelem a domnívají se, že by je zřizovatel v této činnosti nepodpořil. Jiní jako argument uvádějí krátkodobé působení ve funkci řídicího pracovníka.

Graf č.3: Důvody nečerpání financí z Evropských fondů

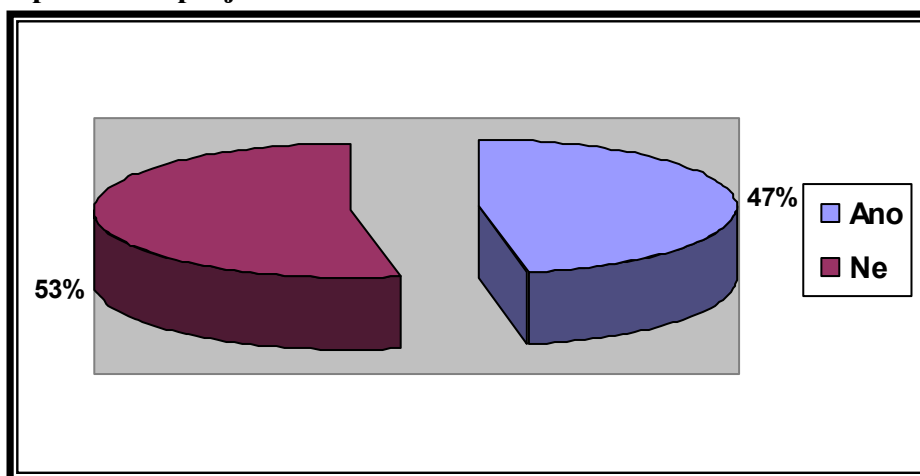

2.5.2 Projektová žádost

2.5.2.1 Zpracovával/a jste již někdy nějaký projekt?

U toho grafu se nám dostává podobného poměru odpovědí na danou otázku. Ve své podstatě polovina respondentů již nějakou projektovou žádost zpracovávala. V tomto případě se jedná o 47% jedinců, kteří psali žádosti pro financování především z fondů kraje. 53% dotazovaných nemá zkušenosti s vypracováním obdobných projektů.

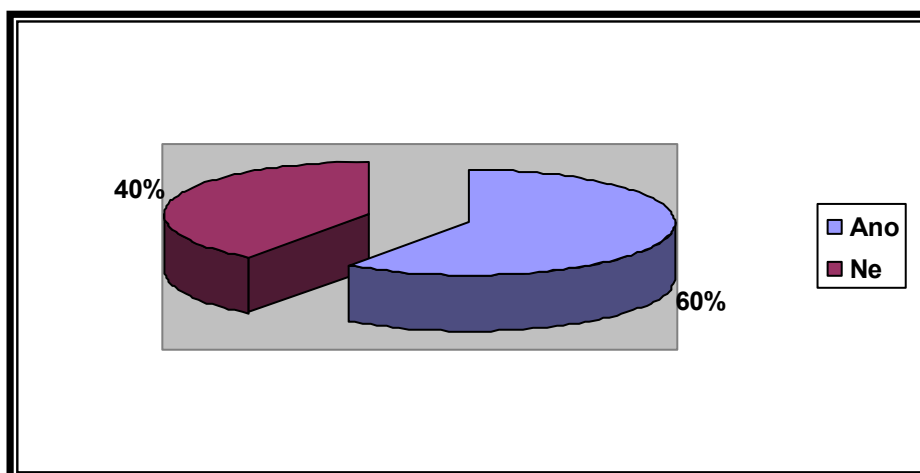
Graf č.4: Zpracování projektu

2.5.2.2 Jste seznámen/a se způsobem zpracování projektů pro Evropskou unii?

Zde vidíme, že nadpoloviční většina statutárních zástupců mateřských škol ví, jak a jakým způsobem se vypracovává projektová dokumentace. Mluvíme o 60% dotazovaných. Nemalý počet jedinců tvořících 40% nemá povědomí o tom, jak vytvořit žádost předkládanou k financování z Evropských strukturálních fondů.

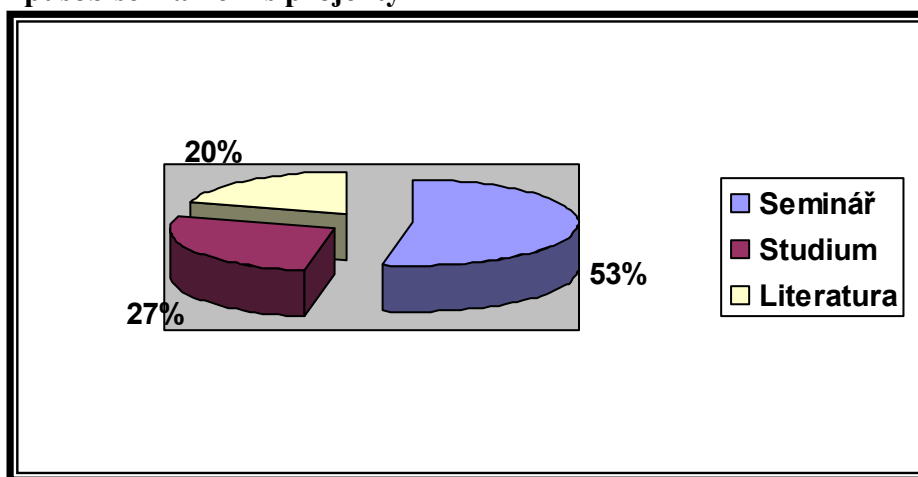
Graf č.5: Seznámení se zpracováním projektů

2.5.2.3 Kdo Vás seznámil se způsobem zpracovávání projektů?

Tento výsledek nám poskytuje informace o tom, jakým způsobem respondenti získávají informace v oblasti čerpání finanční podpory. Nejvíce atraktivní jsou podle výzkumu semináře připravované jednotlivými úřady Regionální rady, kde se potenciální žadatelé seznamují nejen s obecnými, ale také s konkrétními náležitostmi projektových žádostí. Za další důležité nosiče informací označilo 27% dotazovaných studium, především na vysokých školách. 20% respondentů je schopno si potřebné informace nastudovat v publikacích věnujících se danému tématu.

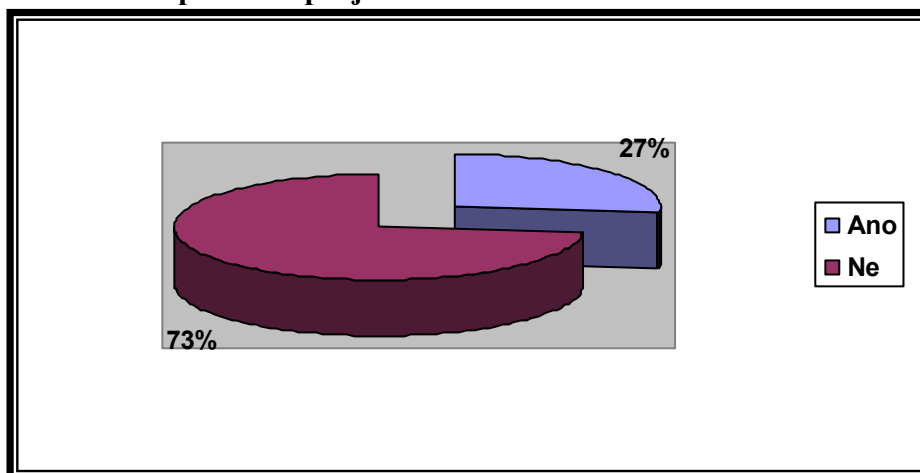
Graf č.6: Způsob seznámení s projekty

2.5.2.4 Pracujete momentálně na nějakém projektu?

Z tohoto grafu je jasné, že statutární zástupci mateřských škol nepracují na tvorbě projektu ani na jeho realizaci. 27% mateřských škol projekty právě realizuje. Jedná se především o projekty materiálního rázu. Bohužel tyto projekty nejsou financovány z Evropských strukturálních fondů, ale z fondů kraje.

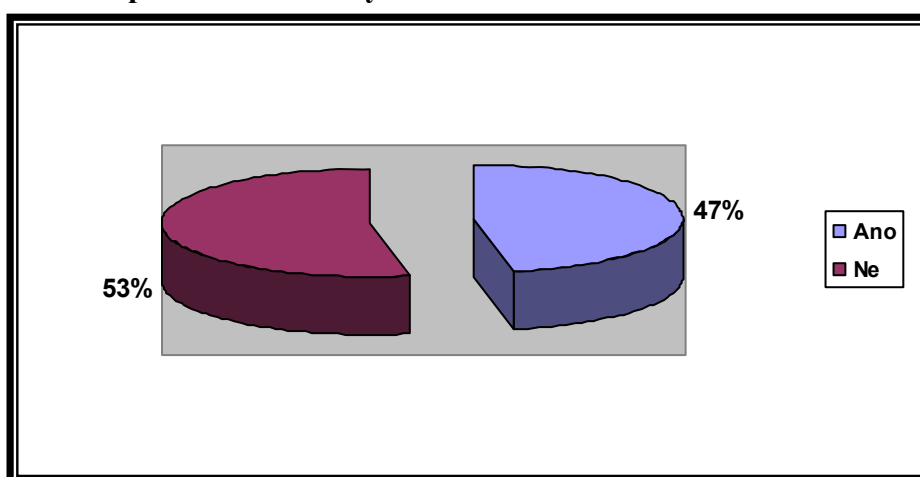
Graf č.7: Momentální práce na projektu

2.5.2.5 Vyhledávali byste při vypracování projektu služby poradenské firmy?

Polovina dotázaných by velice nerada požádala o služby poradenské firmy. Nejenže jsou drahé a náklady na jejich služby škola nikdo nezaplatí, ale není stoprocentně zajištěn jejich úspěch. Těmto poradenským firmám svítá naděje v podobě 47% respondentů, kteří by rádi jejich služeb využili, ať už z důvodů hektického způsobu života a s ním i spojeného nedostatku času nebo nedostatku informací, i za cenu špatně investovaných finančních prostředků v případě neúspěchu.

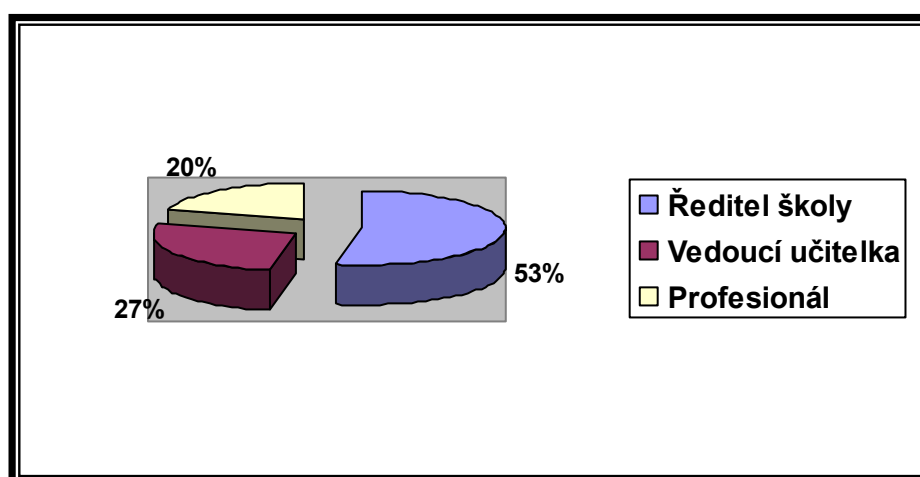
Graf č.8: Možnost poradenské služby

2.5.2.6 Kdo pro Vaši školu vypracovává projekty?

V nadpoloviční většině, a to 53% statutárních zástupců, se s přípravou projektové žádosti spoléhají zvláště sami na sebe. 27% ředitelů škol nechá v této oblasti působit i vedoucí učitelku. 20% důvěřuje profesionálním firmám a žádají o pomoc právě je.

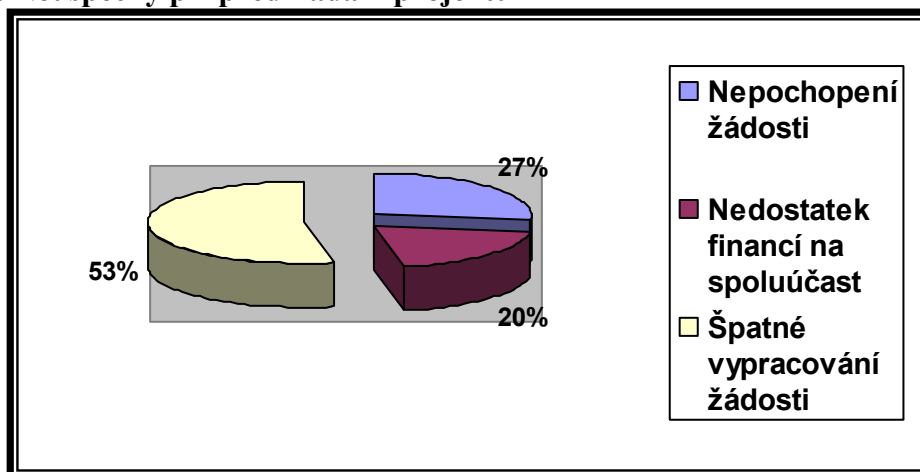
Graf č.9: Vymýšlení projektů

2.5.2.7 Jaké jsou podle Vás nejčastější důvody neúspěchu při předkládání projektů financovaných z fondů EU?

53% respondentů se domnívá, že jedním z nejčastějších důvodů, proč není projektová žádost schválena, je špatné vypracování žádosti. Jedním z dalších ukazatelů odpovědi na tuto otázku je nepochopení žádosti. 27% dotazovaných se nedokáže v žádosti orientovat, i přestože mají nastudované velké množství literatury. Bohužel ten, jehož žádost byla přijata, nikdy neprozradí taje s ní spojené. Myslím tím např., že vám profesionál neprozradí, jak správně máte formulovat cíle a další oblasti žádosti, co by měla obsahovat a jaké náležitosti Evropská unie od této žádosti požaduje. Posledním ukazatelem neúspěchu je nedostatek financí na spoluúčast. Tento fakt velice zamrzí při zadání zpracování projektu profesionální firmě v případě, že by náklady zpracované v projektové žádosti předčily připravenost statutárního zástupce. Jemu nezbývá nic jiného, než projekt stornovat a vyčkat, až bude mít dostatek financí na spoluúčast. Do té doby se také může stát, že už nebude projekt a potřeby aktuální a bude muset nechávat vypracovávat projekt další.

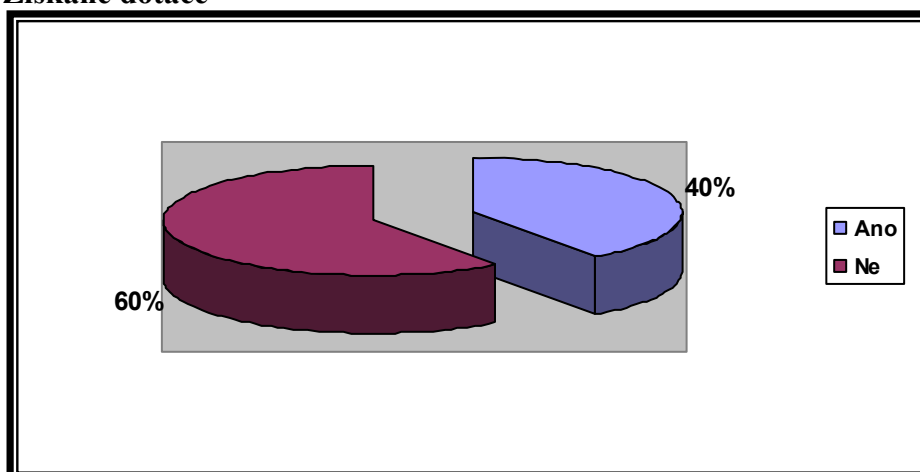
Graf č.10: Neúspěchy při předkládání projektů

2.5.2.8 Podařilo se Vám získat nějaké dotace?

Nadpoloviční většině, a sice 60% respondentů, se ještě nepodařilo získat nějaké finanční podpory. Pouhých 40% odpovědělo, že se jim podařilo získat finanční podpory.

Graf č. 11: Získané dotace

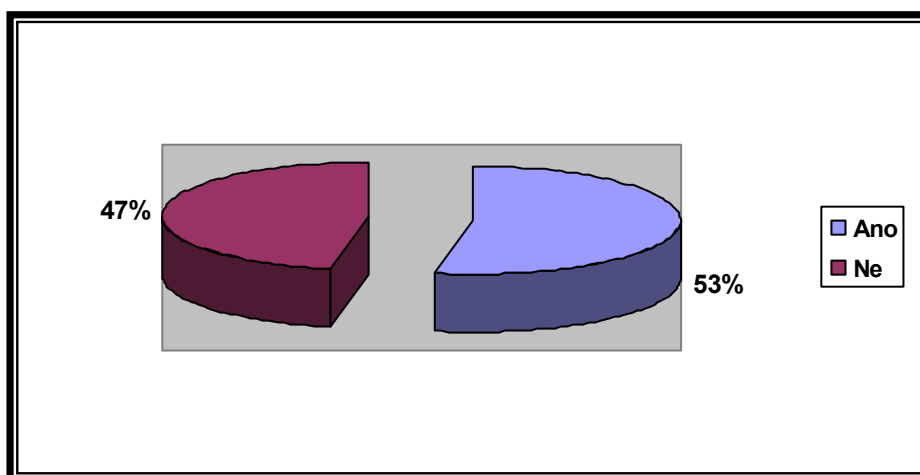

2.5.3 Informovanost

2.5.3.1 Domníváte se, že máte dostatečný přístup k potřebným informacím?

47% dotazovaných statutárních zástupců prohlásilo, že se jim nedostává dostatečného množství informací potřebných k základním znalostem strukturálních fondů. Aby na základě těchto informací mohli být schopni vypracovat úspěšnou projektovou žádost. V lepším případě větší aktivity a zvýšeného samostatného zájmu 53% respondentů by bylo schopno svých nabytých informací využít.

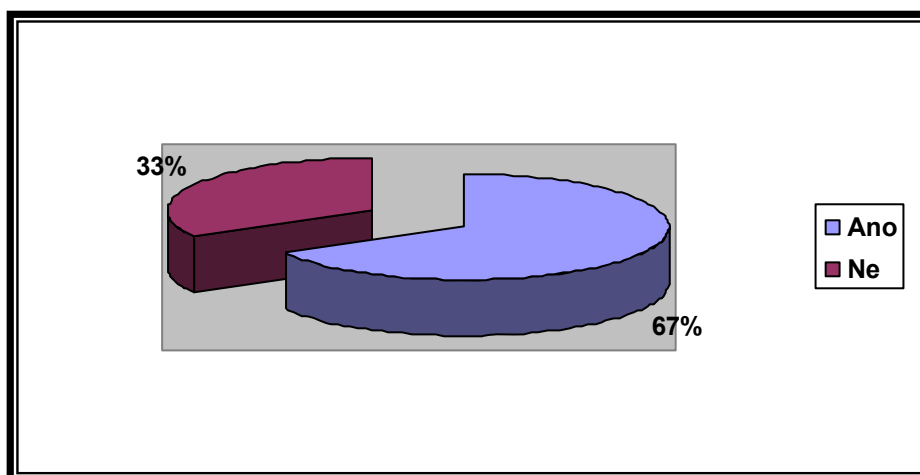
Graf č.12: Informovanost statutárních zástupců

2.5.3.2 Je Vám při zjišťování prvotních informací zřejmé, do kterého operačního programu Váš projekt patří?

67% respondentů je zcela jasné, do kterého operačního programu by patřil jejich projekt. Nemalý podíl v grafu je zaznamenán u odpovědi záporných. Jedná se o celkem vysoké číslo

Graf č.13 Orientace v operačních programech

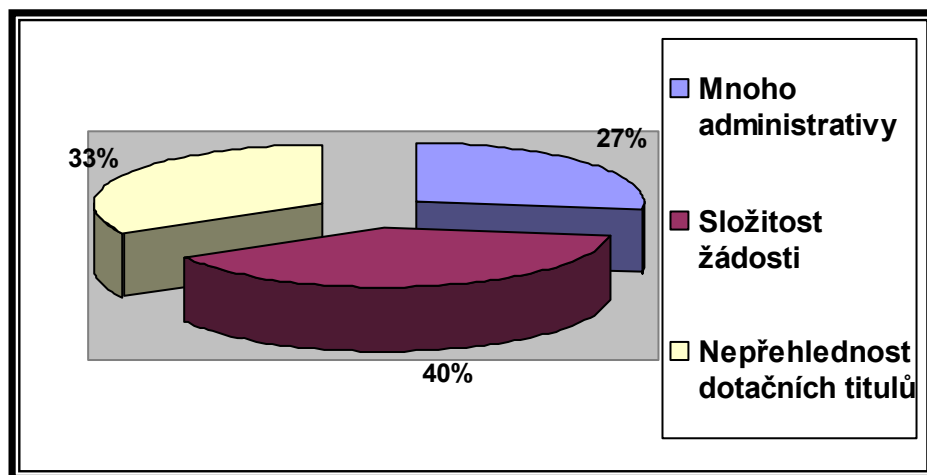
2.5.4 Názor na fondy EU

2.5.4.1 Jaké obtíže se podle Vašeho názoru nejčastěji objevují při přípravě projektu?

Ve své podstatě jsou tyto odpovědi poměrově celkem shodné. Takže mohu říct, že žadatelům z mateřských škol o dotace překáží v jejich tvůrčí činnosti především složité vypracování žádosti, přičemž je omezuje nepřehlednost dotačních titulů. Ty jsou pouze

vypsány, ale postrádají stručný popis příležitostí, na které jsou dotace nabízeny. Také žádost musí obsahovat spousty náležitostí a s nimi je spojená příliš velká administrativa.

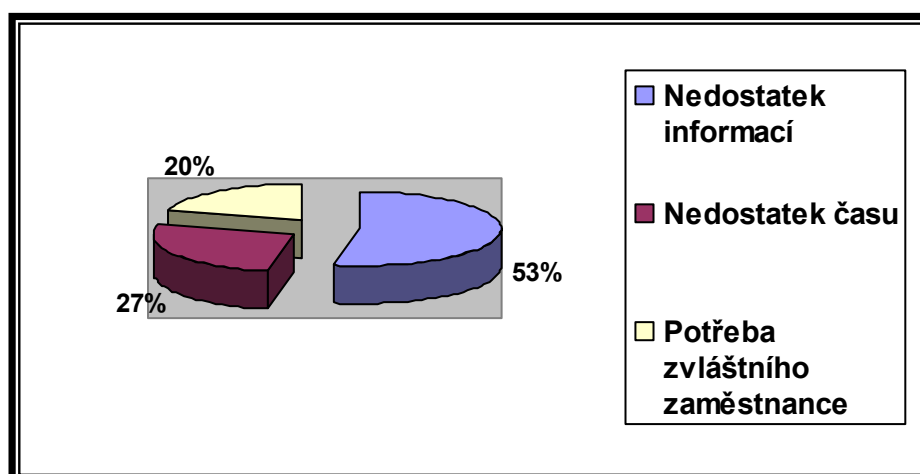
Graf č.14: Obtíže v přípravách projektů

2.5.4.2 Myslíte si, že by pro Vás byla administrativa spojená s projektem nadměrně zatěžující? Z jakých důvodů?

Jak jsem již uvedla, spousta žadatelů nemá potřebné informace k tomu, aby mohli vypracovat projekt a zrealizovali ho. Zde to činí celých 53% respondentů. 27% respondentů je v rámci svého zaměstnání naprosto časově vytíženo a další závazky by nezvládli. Poslední odpovědí je potřeba zvláštního zaměstnance, která je spojena s nedostatkem financí.

Graf č. 15 Administrativa projektu

3 Návrh projektu

3.1 Informace o reálném zařízení

V poslední kapitole se věnuji návrhu projektu, jehož implementace by byla možná v případě hlubšího zpracování. Jedná se o přípravu materiálu potřebného ke zpracování projektové žádosti BENEFIT 7. Tento návrh je vypracován pro reálnou mateřskou školu sídlící na Vysočině v bývalém pelhřimovském okrese. Je to malá dvoutřídní mateřská škola, jejímž zřizovatelem je obec Vyskytná. V objektu, ve kterém mateřská škola sídlí od roku 1978, byla pro účely a specifika výchovného a vzdělávacího procesu dětí v MŠ provedena částečná rekonstrukce vnitřních prostor.

Zřizovatel MŠ, obecní úřad, zajišťuje opravy a úpravy vnitřních i okolních prostor budovy, zahrady a školního hřiště. V r. 2007 provedl rozsáhlé stavební úpravy v budově: rekonstrukci i modernizaci hygienického zařízení a odpadů, rozvody tepla a tepelného zdroje, výměnu oken. V budově MŠ jsou dvě samostatné herny, lehárna, výdejna jídla, sociální zařízení a úklidová místnost. Budova je jednopodlažní, zčásti podsklepena (zde je umístěn plynový kotel a hlavní uzávěr vody). V těsné blízkosti MŠ stojí budova ZŠ.

V letošním roce školním roce 2009/2010 došlo ke sloučení Základní školy ve Vyskytné s Mateřskou školou ve Vyskytné, vznikla nová příspěvková organizace Základní škola a Mateřská škola Vyskytná, jejíž ředitelkou je Mgr. Jaroslava Kosová. V tomto školním roce je přihlášeno 35 dětí ve věku od 2 do 5 let věku. Ke škole patří přilehlé hřiště, které bylo v září 2009 doplněno o stavbu altánku – učebnu environmentální výchovy. Ředitelka školy by chtěla navázat na tuto stavbu výstavbou přírodního jezírka a regenerací herních prvků.

Vzhledem k tomu, že hřiště nesplňuje podmínku uvedenou v §13 zákona 258/2000 Sb., je potřeba vybudovat vodovodní potrubí, aby voda, která jím protéká, udržovala písek užívaný ke hrám, nebo jako povrch plochy proti mikrobiálnímu a parazitárnímu znečištění nad hygienické limity právního předpisu. Současné vybavení školní zahrady zcela neodpovídá bezpečnostním normám uvedené v normě ČSN EN 1176, a tím se tak může stát nebezpečným prostředím pro volnočasové aktivity dětí. Proto vypracovávám následující návrh, který by mohl být v tomto případě využit.

3.2 Žadatel projektu

Předkladatel projektu:	Základní škola a Mateřská škola Vyskytná
IČ :	709 89 192
DIČ:	091-70989192

Adresa žadatele:	Vyskytná 151 394 05 Vyskytná
Statutární zástupce:	Jaroslava Kosová, Mgr. Sedliště 35 393 01 Pelhřimov
Název projektu:	Příroda bez hranic
Cíl projektu:	Cílem je vytvořit kvalitní, bezpečné a moderní dětské hřiště na zahradě školy, zpřístupnit zahradu bezbariérovými vstupy pro handicapované integrované děti a žáky, vytvořit malý venkovní sportovní, výukový a odpočinkový prostor v areálu školy.
Stručný obsah projektu:	Projekt se zabývá environmentální výchovou a rozvojem ekologicky šetrného způsobu života. Zaměřuje se na údržbu a rozvoj krajiny a život v přírodě. Místem realizace je přírodní jezírko. Přímými účastníky projektu jsou děti a pedagogický kolektiv tohoto zařízení. Pro děti má projekt význam nejen výchovný a vzdělávací, ale i sociální a psychologický. Děti vytváří pro své okolí smysluplnou práci, kterou ocení obyvatelé blízkého regionu a která rozvíjí jeho vlastní identitu. Součástí projektu bude i vytvoření zázemí pro volnočasové aktivity dětí v přírodě. Smyslem projektu je zabezpečit pestrý a smysluplný pohyb předškolním a školním dětem. Obnovou a výstavbou nových herních prvků na hřišti chceme dětem umožnit co nejdelší pohyb venku a podporovat zdravý životní styl již od útlého věku. S dětmi předškolního věku budou svůj čas na hřišti trávit i jejich rodiče, a tím se posílí i vazby rodič-dítě. Starší děti budou v kolektivu rozvíjet sociální vazby s vrstevníky především formou spolupráce.
Realizace projektu:	srpen 2010- červen 2011
Právní forma :	Příspěvková organizace
Plátce DPH:	Ne
Počet zaměstnanců:	14
Typ žadatele:	předškolní a základní vzdělávání
Příjemce veřejné	

podpory v posledních

3 letech:

Ne

Zkušenosti žadatele

s realizací a řízením

projektů:

projekty v rámci Školy podporující zdraví

3.3 Partner projektu

Pro tento projekt žádný partner není.

3.4 Popis projektu

3.4.1 Cíle projektu

Projekt výrazně zlepší a rozvine nabídku na organizaci výchovně vzdělávací činnosti v oblasti enviromentální výchovy. Svým působením dojde k získání základních znalostí přírody a k jejímu bezprostřednímu kontaktu s ní. Podpoří se tak u dětí vyšší zájem o školu a výchovnou práci během vyučovacího procesu a dojde ke zlepšení přístupu dětí k přírodě a vzájemnému spojení sil na pomoc přírodě. Získané dovednosti, kterých se dětem touto cestou dostává, se stanou základním stavebním kamenem informací o přírodě pro celý život. Vznikne tím jediná mateřská škola s takovýmto prvkem v jejím blízkém okolí a naskytne se tak možnost vyššího příjmu dětí do mateřské školy.

3.4.2 Zdůvodnění potřeby projektu

V současné společnosti lidé zapomínají na přírodu, která je obklopuje a mnohdy ji záměrně ničí. Chceme narušit pasivní stereotyp rodin, chceme v dětech vypěstovat potřebu aktivně stráveného volného času. K tomu potřebujeme vytvořit zázemí, kam by se mohly děti uchýlit společně se svou rodinou a strávit tak nezapomenutelné chvíle radosti v přírodě. Vhodným zázemím je školní hřiště, které bude v určitých hodinách přístupné dětem a jejich rodičům. V tomto případě je ale potřeba revitalizace školní zahrady, ve které budou děti trávit mnohem více času než dosud a dostanou se tak do bezprostřední blízkosti s krajinou, jež je obklopuje.

V současné době hřiště obsahuje pouze zastaralé, nevyhovující herní prvky, které nesplňují současné evropské normy, a sice pískoviště, kolotočovou houpačku použitelnou

pro dvě děti, jeden kus skluzavky, jednu kovovou průlezku, domeček na ukládání pomůcek pro děti a zahradní vybavení, jeden domeček pro hry dětí a tři houpačky. Proto je potřeba zařadit více prvků, díky kterým děti posílí svoji tělesnou schránku, aby tak mohly v přirozeném prostředí čelit nátlaku přemodernizované doby. Děti si tak uvědomí potřebu okolní přírody, kterou budou společnými silami ochraňovat.

3.4.3 Popis cílové skupiny

Hlavní cílovou skupinou jsou děti ve věku od 3 do 6 let. Děti pochází z různě situovaných rodin, každá rodina má jiné tradice a vzdělávání, různě tráví svůj volný čas. Vzhledem k typu činnosti se bude převážně jednat o děti zaměstnaných rodičů, kteří s dětmi tráví málo času. Jde o děti zvyklé na sledování televizních pořadů, konzumní a spotřební styl života. Jejich hlavní potřebou je naučit se aktivně trávit svůj čas, zajistit zájem o pohybové aktivity v přírodě a vytváření přirozeného prostředí pro ohrožené druhy života. Jejich aktivizací se zajistí citové splynutí s přírodou a vzbudí se i zvědavost, která může přerůst v opravdový zájem v dospělosti.

3.4.4 Zapojení a motivace cílové skupiny

V první fázi se děti do projektu zapojí vytvořením vegetačního prostředí, ve kterém se budou postupně usidlovat živočichové. Nosným motivačním prvkem budou příběhy ze života živočichů, jež budou vznikat jejich pozorováním a získanými zážitky dětí. Motivací pro děti se stane jejich práce, která bude všem na očích a ze které ony samy budou mít radost a potřebu chlubit se.

3.4.5 Přínos pro cílovou skupinu

Dojde k oslovení a zapojení dětí různých sociálních skupin, jejich aktivizace a vzájemná spolupráce. Podpoří se dovednost lepšího využití volného času, fantazie a pohled na svět. Budou rozvíjeny osobnostní vlastnosti, podpora flexibility a osobní zvědavost. Rozšíří se možnosti vzdělávacích postupů a komunikačních kompetencí pedagogických pracovníků, jejich větší kompetence v komunikaci a přístupu při výchově dětí předškolního věku. Využití nových vyučovacích trendů a metod práce. Rodiče dětí budou vtaženy do projektu podílením se na jeho realizaci. Zapojí se tím i veřejnost do činnosti školy.

3.4.6 Rizika projektu

Rizika projektu jsou zvážena a již nyní byla provedena opatření pro jejich eliminaci. Za jedno z největších rizik považujeme riziko finanční, a to z důvodů finančních změn nákladů projektu, které nelze předpokládat. Jedná se například o změnu sazby DPH, nárůst cen, projev finanční krize v ekonomice. Dalším rizikem může být dodavatelské riziko, kdy dodavatel dodá nevyhovující materiál, nebo nastane velká časová prodleva dodání herních prvků. Rizika, která nejsou odhalitelná předem budou neodkladně, aktuálně řešena vedením školy.

3.4.7 Popis opatření na eliminaci (odstranění rizik)

Vedením projektu a jeho garancí bude pověřena ředitelka školy, která je zároveň statutárním zástupcem organizace. Účetní a pedagogické pracovnice jsou postupně připravovány na úspěšné zvládnutí projektu. Všechna analyzovaná rizika budou preventivně eliminována již ve fázi přípravy projektu. V současné době nejsou známa žádná rizika, která by mohla vést k zastavení či přerušení projektu. Finanční riziko je předem eliminováno rezervním fondem školy. Dodavatelské riziko bude eliminováno pregnančním výběrem spolehlivého dodavatele.

3.4.8 Popis realizace plánovaných aktivit ukončení financování z ESF

Po skončení plánovaných aktivit bude nadále na školním hřišti sloužit účelům nové herní prvky. Vybudované jezírko bude stále udržováno dětmi a jejich učitelkami a budou se tak nadále v této oblasti rozvíjet další generace dětí. Počítáme s prací dobrovolníků, především z řad rodičů, kteří by dokázali svými silami dokončit práci, již začaly jejich děti. Škola osloví sponzory a část nákladů bude přenesena na ně. Dané aktivity budou mít již tradici, svoji stálou skupinu, a samy na sebe budou nabírat další členy.

3.4.9 Popis přidané hodnoty projektu, v čem je inovativní

Úspěšné zapojení dětí do dalších aktivit, které omezí jejich návyky na médiích již od předškolního věku, bude v dětech vzbuzovat zvědavost a radost z vlastní činnosti, a tím předcházet negativním sociálním dopadům do budoucna. Dojde k inovaci metod a forem práce a propojení jednotlivých oblastí výchovy a vzdělávání, jejich lepší a těsnější spojení se životem. Rozšíří se tím i činnost školy za její hranice. Motivují se rodiče k jiným způsobům trávení volného času s dětmi a k jinému pohledu na svět.

3.5 Území dopadu a realizace

NUTS – CZ063

Název (Kraj, okres, obec) – Vysočina, spadá pod Jihovýchod

Kód NUTS3 - CZ0633549142

Název NUTS3 –Vyskytná, spadá pod Pelhřimov

3.6 Klíčové aktivity

3.6.1 Přírodní jezírko

3.6.1.1 Podrobný popis realizace klíčové aktivity

Kroužek bude sdružovat děti různého věku, národnosti a sociálního zázemí. Děti bude spojovat radost z objevování přírody. Bude zajišťovat různé aktivity, které se budou propojovat ve společných výstupech na závěr jednotlivých projektů. Jde nám o vytvoření pozitivního vztahu dětí k přírodě, pochopení základních principů zrození a uvědomění si její ochrany.

Chování drobných zvířátek ve vybudovaném jezírku, především odolnějších akvariálních ryb, například rájovce, mečovky, některé čichavce. Doufáme i v nastěhování nových živočišných druhů. V rámci tohoto projektu budou pozvány i některé základní články ochránců přírody na přednášky dětem. U jezírka budeme pěstovat i rostliny, zkoumat je pod lupou a starat se o ně. Oživí se tím tak školní zahrada o nová zvířátka z říše hmyzu a ptáků. Naskytne se možnost pozorování veverek, ježků a drobného ptactva. Jde nám především o vybudování ekologické zahrady v části MŠ. Děti získají základní informace o přírodě a jejích zákonitostech, naučí se o přírodu starat a pomáhat jí. Získají podvědomí nejenom o domácím životním prostředí, ale uvědomí si i rozmanitost v Evropě. Toto jezírko bude využíváno především od jara do podzimu, za příznivého počasí každý den v době pobytu dětí venku.

Pro biologickou rovnováhu vznikne ve školní zahradě vodní plocha o rozloze třicet metrů čtverečních a bude vytvořena pomocí šterku, písku a vodovzdorné plachty. Kvůli chovu živočichů je nutné, aby jeho hloubka přesahovala minimálně osmdesát centimetrů. Po vymodelování jezírka vzniklou jámu zasypeme pěti centimetry šterku a deseti centimetry písku. Při stavbě jezírka je počítáno s trasou vodního čerpadla, protože pomáhá čistit vodu a udržuje tak v jezírku biologickou rovnováhu. Voda v jezírku bude obnovována pomocí vodovodního potrubí, které bude na školní zahradě vybudováno.

3.6.1.2 Výstup klíčové aktivity

Výstupem této aktivity se stává samostatná aktivita, která vzniká zcela nově. Vznikne tak i nová vzdělávací nabídka v mateřské škole, která se bude zabývat přírodou kolem nás a jejím ovlivňování člověkem. Děti se naučí chránit přírodu a starat se o různé druhy rostlin. Dojde k seznámení se s jednotlivými druhy vodních živočichů. Zahrada školy získá nové obyvatele z říše hmyzu a drobných vodních živočichů. V tomto ohledu dojde k dalšímu rozšíření vzdělání pedagogických pracovníků školy. Vznikne nová fotodokumentace a prezentace na www stránkách školy a budou vidět i hmatatelné zněny na zahradě školy. S touto aktivitou úzce souvisí i odbočka vodovodního řádu, která bude připojena od hlavního uzávěru vody umístěného ve sklepe budovy školy. Odbočka bude vyvedena ze sklepa na dětské hřiště vzdálené od budovy dvanáct metrů. Na hřišti bude dále vedena v délce třiceti pěti metrů do spodního levého rohu z pohledu od vchodu do mateřské školy. Vodovodní odbočka bude umístěna v zemi v nezámrzné hloubce jednoho metru.

3.6.2 Herní prvky

3.6.2.1 Podrobný popis realizace klíčové aktivity

V současné době vybavení školní zahrady není zcela v souladu s normami ČSN EN 1176. Proto je důležité zařadit nové herní prvky, kterých budou děti navštěvující mateřskou školu využívat při pobytu venku a při volnočasových aktivitách. Touto aktivitou děti naplní svůj volný čas, dojde k probuzení přirozené dětské hravosti a nestanou se tak přílišnými konzumenty přetechizované doby. Díky herním prvkům budou děti plně motivováni k pohybu a k posílení jejich tělesné schránky. Jejich život se tak stane aktivnějším, tím dojde k ucelení správných návyků využívání volného času a sníží se takto riziko obézní společnosti. Chceme, aby herní prvky přinášeli dětem radost a potěšení a zároveň je rozvíjeli po stránce vzájemné spolupráce.

3.6.2.2 Výstup klíčové aktivity

V prostorách školní zahrady dojde k obnovení hmatatelného vybavení herních prvků. Přibudou zde prvky z přírodního materiálu, především ze dřeva, které budou zapadat do okolního prostředí. Jedná se o jeden kolotoč čtyřmístný se sedačkami, kovovou houpačku pro dva, jež bude ohrazená ze tří stran plotem s polem o délce dva metry. Další nový prvek je sestaven ze skluzavky, houpačky, průlezového tunelu, lezecké stěny, bilančního žebříku a také nerezové hrazdy. Budou zde umístěny i společenské hry z pryžového materiálu, jako je

skákáací panák a hra Twister. K již v současné době vybudovanému altánku je potřeba umístit trojtabuli, která bude sloužit k účelům základní školy při výuce ve venkovním enviromentálním altánku. Do vyvýšeného terénu bude umístěna terénní skluzavka. Novým trendem, který chceme zapojit i my do vybavení zahrady, jsou pružinové houpačky.

3.6.3 Kamínkový labyrint

3.6.3.1 Podrobný popis realizace klíčové aktivity

Úkolem této aktivity je, aby se s jeho pomocí děti z mateřské školy naučily relaxovat v přírodě a starat se tak o svoji čistotu těla i duše. Jeho nejdůležitějším úkolem se stává naučení dětí orientovat se v prostoru a využívat tyto schopnosti a dovednosti, které potom mohou využít v běžném chodu života. Vzhledem k tomu, že se jedná o bludiště, si děti ukotví orientaci v prostoru při procházení bludištěm, tak jak si budou vybírat cestu. Na tento prvek budou chodit bosé, čímž dochází k masáži dolních končetin a tím uvolnění celého těla.

3.6.3.2 Výstup klíčové aktivity

Jedná se o prvek vytvořený ze tří druhů kamene. Každý druh kamene bude mít jinou strukturu a jinou barvu. Z těchto kamenů se udělají cesty tak, aby je bylo možné projít jako bludiště. To znamená, že jeden druh barevného kamene je jedna cesta bludištěm, na jedné straně začíná a na druhé končí. Plocha relaxačního prvku tvoří dvacet pět metrů čtverečních. Tento prvek je také zcela nový a slouží především k relaxaci těla.

3.7 Fáze realizace projektu

Příprava žádosti

Červen - Srpen 2010

Podání žádosti

Srpen 2010

Realizace projektu

Říjen 2010

- oslovení firem zajišťující montáž vodovodní odbočky
- oslovení dodavatelů materiálu na vytvoření přírodního jezírka

Listopad 2010

- úpravy terénu-vytrhnutí zbývajících kořenů stromů
- montáž vodovodní přípojky

- vytvoření přírodního jezírka

Prosinec 2010 – Únor 2011

- oslovení firem zabývajících se výrobou herních prvků

Březen 2011 – Duben 2011

- montáž herních prvků zvolenou firmou

Duben 2011

- výroba kamínkového labyrintu
- konečné povrchové úpravy
- zatravnění plochy

Podání žádosti o platbě

Květen 2011

3.8 Realizační tým

Personální zajištění se týká veškerého plánování, organizování, řízení a kontroly procesů, organizačních jednotek a lidských zdrojů. Pracovnice Mateřské školy Vyskytná mají bohaté zkušenosti s prací s dětmi předškolního věku. Ředitelka školy má dobré zkušenosti s vedením příspěvkové organizace. Projekt je veden týmem zaměstnanců, kteří mají pevně dané své kompetence a povinnosti. Manažerské funkce budou vykonávat ředitelka zařízení, finanční manager projektu a jeho zpracovatel. Jedenkrát za dva měsíce budou prováděny porady pracovníků v rámci pedagogických porad. Budou vedeny záznamy o jejich průběhu.

Hlavní manager projektu:

Mgr. Jaroslava Kosová

Manager a koordinátor projektu:

Bc. Helena Vaverková

Pracovník ICT :

Viola Matějková

Účetní – ekonom

Iva Bartošková

3.9 Rozpočet projektu

Materiálové náklady, z toho:

- a) Spotřeba materiálu

Kancelářské potřeby

2 180 Kč

- b) Drobný dlouhodobý hmotný majetek

	Kolotoč	36 058 Kč
	Tabule	26 015 Kč
	Twister	6 776 Kč
	Skákací panák	5 808 Kč
	Houpačky	30 492 Kč
	Pružinové houpačky 2ks	23 958 Kč
	Plot 3ks	10 671 Kč
	Pryž pod pružinové houpačky 2ks	5 566 Kč
	Lavička 2ks	7 623 Kč
	Koš odpadkový 2ks	3 691 Kč
	PVC pětičtvrteční trubka	10 105 Kč
	Plachta	11 740 Kč
	Folie černá	19 875 Kč
	Rostliny a okrasné keře	24 700 Kč
	Vodní čerpadlo	6 588 Kč
	Pryžové špalíky	7 237 Kč
c) Ostatní		
	Zásypový písek	1 995 Kč
	Oblázky prané	5 200 Kč
	Oblázky bílé	3 750 Kč
	Bílý vápenec	15 000 Kč
	Černý vápenec	15 000 Kč
	Okrasné ryby	2 300 Kč
Služby a ostatní provozní náklady		
a) Ostatní		
	Dopravné	9 757 Kč
	Zemní práce	6 423 Kč
Dlouhodobý hmotný investiční majetek		
a) Ostatní, nad 40 000 Kč		
	Terénní skluzavka	86 757 Kč
	Herní sestava	155 000 Kč
	Dopadová plocha	80 400 Kč
CELKEM		620 665 Kč

3.10 Horizontální témata

3.10.1 Vliv na rovné příležitosti

Má pozitivní dopad

Popis aktivit a zdůvodnění vlivu na rovné příležitosti – Činností dětí v rámci enviromentální výchovy se snažíme eliminovat negativní důsledky pasivního a konzumního dětství. Jde nám o to, aby děti měly potřebu se aktivně účastnit a angažovat v demokratické společnosti. Snažíme se zajistit rovné příležitosti dětem z různých sociálních skupin a s různou délkou zaměstnanosti rodičů. Předcházíme tak negativnímu vlivu mediální společnosti. Příležitosti ve vzdělávání se dotýkají nejenom dětí, ale i rodičů a pedagogů.

3.10.2 Udržitelný rozvoj

Má pozitivní dopad

Popis aktivit a zdůvodnění vlivu na udržitelný rozvoj – Přispívá k posilování sociální soudržnosti, rozšiřování metod a forem práce. Jde o seznámení dětí s atraktivními a přitom užitečnými činnostmi, které mají přímý vliv na počáteční vzdělávání. Působí jako prevence různých handicapů, umožňuje částečnou terapii. Prostřednictvím zážitků a vzpomínek umožní pokračování v aktivitách doma, ve svém okolí, jsou zárukou udržitelnosti. Program připravuje půdu dalším stupňům ve vzdělání v přírodních vědách, především přírodovědě a biologii.

3.11 Výběrová řízení

Projekt počítá se zadávacím řízením -Ne

3.12 Informace o připravované publicitě k projektu

Způsob zajištění publicity – Informační a komunikační materiál

Konkrétní opatření pro zajištění publicity – O projektu budeme informovat na internetových stránkách obce www.vyskytna.cz. Dále ještě na informačních brožurách školy, které vycházejí každý půlrok.

ZÁVĚR

V této práci jsem se věnovala nejprve základním zásadám financování českých škol metodou zvanou normativy, dále pak zásadami a principy Evropských fondů. Svůj zájem jsem soustředila především na Evropský sociální fond, z něhož lze čerpat nejvíce finančních prostředků pro školy.

Cílem této práce bylo zjistit, jaké povědomí mají statutární zástupci mateřských škol v České republice o Evropských fondech a zda je využívají pro financování připravené projektové žádosti.

Z mého šetření vyplívá, že statutární zástupci mají dostatek informací o strukturálních fondech. Chybí však informace o přesných postupech při vypracování projektové žádosti. Je fakt, že by těchto informací mělo být mnohem více. Především chybí struktura schválené projektové žádosti, podle které by mohli žadatelé získat informace. Zdá se, že těchto pár informací, které jsou poskytovány, neumí zúročit a naložit s nimi jak nejlépe dovedou. Nabízí se také dosti neomalené tvrzení, které se mi jen potvrdilo, že většina z nich ani raději nic dělat nechce, z toho důvodu, aby si nezatěžovali práci. Stačilo by jen být lepším managerem a rozdělit práci tak, aby vznikl bezkonkurenční projekt, který by byl přijat k financování především z Evropského sociálního fondu.

V poslední části mé práce jsem se pokusila o samostatné vypracování návrhu projektu, který by mohl být po úpravách vázaných na požadavky kolové výzvy předkládán k financování z Evropských strukturálních fondů. Tento návrh je zpracován dle přání a potřeb paní řaditelky reálné mateřské školy ve Vyskytné. V současné době neprobíhá žádná kolová výzva na tento typ projektu. Kolový výzva bude vyhlášena v měsíci srpnu v Regionálním operačním programu NUTS 2 Jihovýchod, oblast podpory 3.1, a poté bude následovat hlubší zpracování tohoto návrhu, z něhož by vznikla projektová žádost.

SEZNAM POUŽITÉ A CITOVANÉ LITERATURY

- Amsterodamská smlouva
- Evropská komise, Generální ředitelství pro regionální politiku.: *Evropská unie regionům*. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2004
- Hrdý, M.: *Hodnocení ekonomické efektivnosti investičních projektů EU*. Praha: Aspi, 2006
- Chvojková, A.: *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013*. Praha: IREAS, 2007
- Kosztolányi, I.: *Jak napsat žádost o grant*. Baltimore: Johns Hopkins University, 1997, ISBN 1-886333-28-9
- Marek, D.: *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno : Společnost pro odbornou literaturu, 2007
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006, o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999
- Přichystal, A.: *Kuchařka pro žadatele z fondů EU, aneb jak uvařit dobrý projekt*. VEGA-L, 2008
- Vilamová, Š.: *Čerpáme finanční zdroje EU-praktický průvodce*. GRADA
- Vilamová, Š.: *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. GRADA, 2004
- Wokoun, R. a kolektiv autorů.: *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008, s. 475, ISBN 97-880-7201-6990
- Wokoun, R.: *Česká regionální politika: v období vstupu do Evropské unie*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2003, s. 326, ISBN 80-245-0517-7
- Zahradník, P.: *Regionální politika EU a její finanční nástroje (Strukturální fondy, Kohezní fond, Komunitární iniciativy)*. EU Office České spořitelny, 2004
dostupné na: http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/Regional_policy.pdf

INTERNETOVÉ ZDROJE

- <http://cs.wikipedia.org>
- <http://ec.europa.eu>
- www.businessinfo.cz
- www.cvvm.cas.cz
- www.edotace.cz
- www.euractiv.cz
- www.euroskop.cz
- www.sds.cz
- www.strukturální-fondy.cz
- <http://glosy.info/>

SEZNAM GRAFICKÝCH OBJEKTŮ

Diagram č. 1: Stručný přehled Operačních programů (OP) financovaných ze strukturálních fondů EU v letech 2007 - 2013	19
Graf č. 1: Vyčerpání finančních prostředků z evropských fondů	21
Graf č. 2: Čerpání fondů EU	22
Graf č. 3: Důvody nečerpání financí z Evropských fondů.....	22
Graf č. 4: Zpracování projektu.....	23
Graf č. 5: Seznámení se zpracováním projektů	23
Graf č. 6: Způsob seznámení s projekty.....	24
Graf č. 7: Momentální práce na projektu	25
Graf č. 8: Možnost poradenské služby.....	25
Graf č. 9: Vymýšlení projektů	26
Graf č. 10: Neúspěchy při předkládání projektů.....	27
Graf č. 11: Získané dotace	27
Graf č. 12: Informovanost statutárních zástupců	28
Graf č. 13: Orientace v operačních programech	28
Graf č. 14: Obtíže v přípravách projektu	29
Graf č. 15: Administrativa projektu	29

PŘÍLOHA

Příloha č. 1: Využívání fondů EU v mateřské škole - dotazník

DOTAZNÍK PRO ŘEDITELE/KY A VEDOUCÍ UČITELE/KY MŠ

Dobrý den.

Jmenuji se Renáta Petrová a jsem studentkou třetího ročníku bakalářského studia na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích, oboru Učitelství pro mateřské školy. V rámci své bakalářské práce, ve které se zabývám využíváním fondů EU v mateřské škole, bych chtěla zjistit, do jaké míry využívají mateřské školy fondy EU.

Budu Vám vděčná za pravdivé zodpovězení otázek, týkajících se tohoto tématu a přispívající k mému výzkumu. Dotazník je anonymní a zjištěné informace použiji pouze pro studijní účely. Předem Vám mnohokrát děkuji za Vaši ochotu.

- 1) Čerpal/a jste již finanční zdroje Evropské unie?
 - ☐ Ano
 - ☐ Ne

- 2) Chtěl/a byste čerpat finanční prostředky EU?
 - ☐ Ano
 - a. ☐ Ne

- 3) Co Vám brání v čerpání finančních zdrojů z Evropské unie?
 - ☐ Nedostatek informací
 - ☐ Nedostatek času
 - ☐ Jiné.....

- 4) Zpracovával/a jste již někdy nějaký projekt?
 - ☐ Ano
 - ☐ Ne

- 5) Jste seznámen/a se způsobem zpracování projektů pro Evropskou unii?
 - ☐ Ano

- ☐ Ne

6) Kdo Vás seznámil se způsobem zpracovávání projektů?

- ☐ Seminář
- ☐ Studium
- ☐ Literatura

7) Pracujete momentálně na nějakém projektu?

- ☐ Ano
- ☐ Ne

8) Vyhledávali byste při vypracování projektu služby poradenské firmy?

- ☐ Ano
- ☐ Ne

9) Kdo pro Vaši školu vypracovává projekty?

- ☐ Ředitel/ka školy
- ☐ Vedoucí učitel/ka
- ☐ Profesionál

10) Jaké jsou podle Vás nejčastější důvody neúspěchu při předkládání projektů financovaných z fondů EU?

- ☐ Nepochopení žádosti
- ☐ Nedostatek financí na spoluúčast
- ☐ Špatné vypracování žádosti

11) Podařilo se Vám získat nějaké dotace?

- ☐ Ano
- ☐ Ne

12) Domníváte se, že máte dostatečný přístup k potřebným informacím?

- ☐ Ano
- ☐ Ne

13) Je Vám při zjišťování prvotních informací zřejmé, do kterého operačního programu Váš projekt patří?

- ☐ Ano
- ☐ Ne

14) Jaké obtíže se podle Vašeho názoru nejčastěji objevují při přípravě projektu?

- ☐ Mnoho administrativy
- ☐ Složitost žádosti
- ☐ Nepřehlednost dotačních titulů

15) Myslíte si, že by pro Vás byla administrativa spojená s projektem nadměrně zatěžující?
Z jakých důvodů?

- ☐ Nedostatek informací
- ☐ Nedostatek času
- ☐ Pro svoji náročnost vyžadujícího zvláštního zaměstnance